

Arnold Busck Hjørring - Studietur til Dublin 2017

Dublin 21.04.17 – 24.04.17

Dublin blev i 2010 valgt til den fjerde by på UNESCOs liste over litterære byer. Byen har affødt flere litterære nobelprisvindere og verdenskendte forfattere og afholder hvert år en håndfuld bog festivaler. Vi har valgt, at vi gerne vil besøge Dublin, da byen emmer af litteratur og har en bred palette af specialiserede boghandlere. Vores studietur var baseret på to besøg - henholdsvis hos de for nylig sammenlagte forlag Transworld Publishers - Penguin Random House og Hodges Figgis – Dublins ældste boghandel Est. 1768. Derudover var vores mål at besøge så mange boghandlere som muligt under vores korte besøg.

Transworld Publishers - Penguin Random House:

Vi havde fra projektets begyndelse til hensigt at besøge begge forlag. Vi fik via den almene mail til Transworld kontakt til Editor Brian Langan som kunne informere os om, at de var ved at blive fusioneret med Penguin Random House og derved også kunne tilbyde os indsigt i deres del af markedet, hvilket gav os mulighed for at dække to forlag med et besøg.

Vi mødtes med Editor Brian Langan og Publisher Eoin McHugh fra Penguin. Vi havde forinden forberedt følgende spørgsmål:

Moms på bøger? I så fald hvor meget? Der er ingen moms på fysiske bøger, da det er det man kalder "essentials". Såsom børnetøj, sund mad osv. Målet er at alle skal have råd til/mulighed for at købe "essentials" - ved bøger er det at højne indlæringen. Der har dog hidtil været en moms på 15 % på e-bøger, men det er for nylig blevet bestemt, at momsen kan reduceres til 5 % for at matche andre trykte medier eller helt bortfalde. Men da denne bestemmelse stammer fra EU er det uvist hvordan brexit kommer til at påvirke skatteregler indenfor bogbranchen.

Hvem sælger I til? Boghandel, supermarkeder. Internet etc? Forlagene sælger til alle der gerne vil købe.

Har I faste priser på bøger? Er der en periode med fast pris på nyheder? Der er ikke faste priser og sælger må selv bestemme udsalgsprisen lige fra udgivelsesdatoen. Vejledende udsalgspris er dog trykt på bagsiden af bogen. Den daglige udfordring for de irske boghandlere er at langt de fleste bøger i Storbritannien har prisen påtrykt i engelske pund og at de derfor skal omregne til euro.

Boghandlerrabat? Rabatten kan variere efter hvilken mængde forhandleren aftager. Standardrabatten ligger fast mellem 50 – 52,5 %. Kæden Easons ligger med 60 butikker blandt de største kunder og har en standardrabat på 60 %. Ved kampagner, julesalg eller lagersalg gives der op til 62 %. Forlagene køber sig hyldemeter hos boghandlerne ved nyudgivelser eller kampagner.

Promoverings/signeringsarrangementer – hvem dækker udgifterne? Ved hver udgivelse er der afsat et markedsføringsbeløb til diverse instore-arrangementer. Aftalerne bliver lavet forud med antal butikker, hvor og hvornår, hvilken type event osv. Aftalen kan laves ved ordreafgivelse fra kædernes indkøbere. Alle udgifter tilfalder forlaget inkl. alle forfatterudgifter.

Ombytning/retur? Alle forhandlere har fuld returret på alt. Der opkræves ingen gebyr eller fragtomkostninger.

Hvordan har markedet udviklet sig de sidste 5 år? De oplevede en nedgang på 40 % i bogsalg i perioden fra 2008 – 2014 grundet finanskrisen. De er kommet på den anden side af krisen og bogsalg er igen stigende. Amazon har haft en positiv indflydelse på udviklingen i salget af hardbacks. E-bøger udgør ikke den store trussel overfor den trykte bog, da salget kun ligger på 10 - 15 % af bogsalg i hele Storbritannien. Supermarkeds kæden Tesco har tidligere forsøgt sig med et bredere bogsortiment, men har ikke brugt mange ressourcer på at holde sig orienteret og tilbyder nu primært bestsellers. Kædebutikkerne er generelt mere tilbageholdende med indkøbsvolumen. Easons kæden er den største spiller på det irske marked og er ligeledes tilbageholdende med store førstegangsordrer. Eks. hvor de for 10 år siden købte 2000 enheder af en ny titel, ligger det i dag mellem 500 – 1000 stk. De mindre førstegangsordrer betyder mindre oplag og kan give problemer med udsolgte titler – specielt i julehandlen. Forud for nyudgivelser optages der ordre fra boghandlerne, hvilket er medbestemmende for oplaget størrelse. Dubray er den anden største kæde i Irland med 8 butikker og har 10 % af markedet. Waterstones kæden som har 6 butikker i Irland følger markedet og råder over en lidt mindre del af det irske bogsalg.

Hvordan ser I markedet udvikle sig de næste 5 år? Det ser positivt ud, men der er en del bekymringer, om hvad brexit kommer til at betyde for den irske/britiske bogbranche. Bogsalg er steget 10 % fra 2014 – 2017. Mange selvstændige boghandlere er faldet fra bla. pga. dyr husleje. Easons har opkøbt mange af de stærke selvstændige boghandler. Der er dog stadig en del selvstændige der holder stand. Forlagene anser ikke streaming af bøger som nogen trussel. Andre underholdningsplatforme såsom tv, tablet og pc-brug med bla. sociale medier, samt det at folk læser mindre udgør større udfordringer for bogbranchen. Det store mål er at få de unge til at læse mere.

Hodges Figgis – Waterstones:

Vi ville gerne tale med en veletableret irsk boghandler og valget faldt på Hodges Figgis, Dublins ældste boghandel, der næste år runder de 250 års jubilæum. Vi mailede til butikken og fik kontakt til Store Manager Liam Donnelly. Butikken er officielt en del af Waterstones kæden, men fremstår selvstændig både med facade, skiltning og indretning.

Udvalg: H.F. er en boghandel i 3 etager, som råder over et sortiment på omkring 87.000 titler af alt hvad hjertet kan begære indenfor skøn/faglitteratur – ved juletid er antallet omkring de 90.000 titler. De har ca. 1000 kundeordrer om ugen. Deres bogsalg er stagneret. Kunstbøger har tilbagegang og børne/ungdom er i fremgang – specielt aldersgruppen 9 – 12 år. Boghandlen har en meget stærk irsk profil, med historie, kogebøger, kunst og irsk skønlitteratur. I den irske afd. finder man 300 - 400 titler på gælisk (5 % af den irske befolkning taler dagligt gælisk). H.F. har for 2 år siden tilføjet en mindre papirafd. med kontorartikler, brætspil, gratulationskort, krus og trendvarer.

Vareeksponering/staffage: Det er et helt klassisk udtryk butikken sender i sin vareopsætning. Flotte vinduesudstillinger udført af husets dekoratør/eventmanager. Mange reoler, små og større borde med lineært stablede bøger. Stativer og spinnere med kontorartikler og trendvarer. Der var en smule staffage i børne og papirafd. Stor bestsellersektion ved kasse/indgang. En klassisk britisk boghandel.

Sælgeradfærd/kundeadfærd: Opsøgende salg er ikke eksisterende. Liam kræver som udgangspunkt at alle medarb. hilser på kunderne (Det gør de ikke). Butikken er indrettet efter konceptet af nem selvbetjening. Der er en infoskranke, hvor de dog giver høflig og venlig betjening. Personalet er ikke iført uniform og genkendes kun via keycard, der bæres omkring halsen. Kunderne browser og kontakter tilsyneladende kun personalet, hvis de har et konkret spørgsmål.

Markedsføring: H.F. bruger ingen kr. på kataloger eller reklamer. De benytter sig udelukkende af Facebook, Instagram og Waterstones website/shop. Én medarbejder tager sig af de sociale medier.

Events: H.F. afholder 3 events om ugen. Et af dem er højtlesning for børn hver lørdag. De øvrige kan variere mellem booklaunch, signeringer, interviews og foredrag. Liam tilføjer, at han er ligeglad, om han sælger bøger i forbindelse med et arrangement. Han er blot interesseret i trafik og markedsføring.

Kundesegment: Boghandlen henvender sig til bogelskere i alle aldre.

Miljø og atmosfære - herunder lounge/café: Hyggelig traditionel boghandel, der lægger op til fordybelse og inspiration. Der ikke længere en café, da den blev nedlagt i 2002 pga. udvidelse med flere hyldemeter. Der findes rundt omkring i boghandlen flere lænestole og sofaer. Ulempen med det enorme sortiment er, at det umiddelbart kommer til at virke lidt biblioteksagtig med mange rygvendte bøger. Butikken er holdt i afdæmpede farver og har udover forfatter vægmalerier i trappeopgangen ikke nogen udsmykning.

Liam bekræfter, alt det vi havde hørt fra forlagene mht. moms, faste priser – herunder euro/pund problematikken, rabat - Deres standardrabat ligger på 59 %, forlag betaler udgifter ved forfatterarrangementer, fuld returret på alt, e-bøger ikke nogen trussel. Liam fortæller også, at der kommer stadig flere og flere irske forfattere på banen. En af grundene kunne være at man som forfatter i Irland må tjene 40.000 euro skattefrit om året.

Kort beskrivelse af de øvrige besøgte boghandlere:

International Books 18 South Frederick St, Dublin 2.

- Sprog specialister. Lille, gammel og slidt boghandel. Udelukkende sprogkurser/bøger + lidt trend.

Sweny's 1 Lincoln Place, Dublin 2.

- Lille antikvariat drevet af frivillige. Forhenværende apotek/materialist som blev udødeliggjort i "Ulysses" af James Joyce. Mere museum end butik. Sjovt sted og et besøg værd.

Trinity College Library Bookshop Trinity College Dublin, College Green, Dublin 2. - Bøger om Book of Kells/Irland. Primært en souvenirbutik.

Chapters 1 Ivy Exchange, Parnell St, Dublin D1.

- Irlands største uafhængige boghandel (30 år gammel). Både nyt og brugt. Kæmpe sortiment.

Easons 40 O'Connell St Lower Dublin 1. - Stemning af stormagasin. Boghandel på 1. sal. Papir og trend på 2. Sal og café og shop in shop med Tower records på 3. Sal. Meget turistboghandel, flot og velassorteret papiretage.

Dubray 36 Grafton St, Dublin 2. – Flot og strømlinet boghandel. Velassorteret bogsortiment med lidt papir og trend. Bøger på 1. og 2. sal med café på 3. Sal.

Ulysses Rare Books Ltd. 10 Duke St, Dublin 2. – Lille hyggeligt antikvariat med flotte første udgaver til priser der ligger over en simpel dansk boghandlers rækkevidde.

Forbidden Planet 5 – 6 Crampton Quay, Dublin 2. – Tegneseriebutik med stort udvalg af memorabilia indenfor tegneserieverdenen, film og TV.

Winding Stair 40 Lower Ormond Quay, Dublin 1. – Meget lille og hyggelig boghandel med både nye og gamle bøger, der er lokaliseret lige ved siden af Liffey floden. Boghandelen er dekoreret med gamle antikke møbler og har en stemning af daglig stue/hjemmebibliotek. Man kan i standerlampens skær gå på opdagelse i blandt de tillokkende bøger der ligger/står på kryds og tværs alle vegne i det lille lokale. I lokalet ved siden af finder man en hyggelig café.

Studietur til Dublin 21.04.17 – 24.04.17

Dublin blev i 2010 valgt til den fjerde by på UNESCOs liste over litterære byer. Byen har affødt flere litterære nobelprisvindere og verdenskendte forfattere og afholder hvert år en håndfuld bog festivaler. Vi har valgt, at vi gerne vil besøge Dublin, da byen emmer af litteratur og har en bred palette af specialiserede boghandlere.

Besøg hos boghandlere:

Hodges Figgis 56-58 Dawson Street, Dublin 2, +353 1 6774754

- Irlands ældste boghandel (est. 1768).

International Books 18 South Frederick Street, Dublin 2, +353 1 6799375

- Sprog specialister. Alt hvad du skal bruge for at lære sprog.

Irish Film Institute Film Shop 6 Eustace Street, Temple Bar, Dublin 2, +353 1 679 5744.

- Bøger om irske film.

Sinn Fein Bookstore and Café 58 Parnell Square, Dublin 1, +353 1 8148542.

- Specialiseret i bøger om irsk politik og historie.

Sweny's 1 Lincoln Place, Dublin 2.

- Lille antikvariat drevet af frivillige. Forhenværende apotek/materialist som blev udødeliggjort i "Ulysses" af James Joyce.

The Big Bang Pembroke District, Dundrum Town Center, Dublin16, +353 1 216 5093.

- Tegneserie og memorabilia boghandel.

Trinity College Library Bookshop Trinity College Dublin, College Green, Dublin 2, +353 1 896 1000.

- Vi vil gerne se Book of Kells og Trinitys berømte bibliotek – med dertilhørende boghandel.

Waterstones Jervis Centre Mary Street, Dublin 1, Ireland, +353 1 8781311.

- Den "Almindelige" kædeboghandel kontra de mere specielle på programmet.

Alan Hanna's Bookshop 270 Lower Rathmines Road, Rathmines, Dublin 6

+353 1 4967398.

- 30 år gammel familieejet boghandel – Stort udvalg inkl. bøger af irsk interesse (nu 4. generation).

Chapters 1 Ivy Exchange, Parnell Street, Dublin D1, +353 1 872 3297.

- Irlands største uafhængige boghandel (30 år gammel). Både nyt og antikvarisk.

Vi vil tage udgangspunkt i følgende:

- Udvalg.
- Vareeksponering/staffage.
- Sælgeradfærd/kundeadfærd.
- Kundesegment.
- Kundestrøm.
- Hvilket miljø/stemning forsøger den pågældende butik at skabe.
 - Herunder lounge/opholdsområde, café.

Vi har i litteraturens tegn også til hensigt at besøge følgende:

Oscar Wilde house - American College Dublin, 1 Merrion Square, Dublin 2,

+353 1 662 0281.

Dublin Writers Museum 18 Parnell Square North, Dublin 1 + 353 1 872 2077.

2016-12 Bilag til rapport - Udvalg af fotos

